

MADARÁSZ ISTI: ECC-PECC

Ez nem cég, hanem színház?

PETHŐ RÉKA

A DIKTATÚRA A SZÍNHÁZBAN SEM MŰKÖDŐKÉPES.

Ha egy intézmény élére olyan személy kerül, aki nem ért ahhoz, amivel a nevezett intézmény foglalkozik, akkor a működés szempontjából nem fog megfelelő döntéseket hozni. Ezt az állítást fejti ki nagyon közérthető példán, színházba helyezett cselekményen keresztül a Medveczky Balázs színdarabja alapján Madarász Isti által rendezett *Ecc-pecc*. A budapesti színház élére új igazgató kerül, akit azzal a céllal helyeztek a pozícióba, hogy gazdasági szempontból tegye rendbe az intézményt. A saját elmondása szerint kapcsolódó végzettséggel nem rendelkező, de a színház iránt – hamar nyilvánvalóvá válón nem létező – rajongást érző Hamar Imre (Szervét Tibor) azonnal örült leépítésbe kezd, a kollégákat találmányra, ismeretlenül húzogatója ki a névsorból. Az éppen készülő *Rómeó és Júliát* három színésszel eljátszandó darabra redukálja, aminek happy enddel kell végződnie – arra ugyanis jobban jönnek a nézők. Amikor a színház főrendezője, Majoros Bálint (Pindroch Csaba) azt mondja, hogy ezt így nem lehet csinálni,

„Olyan nincs, hogy nem lehet”
(Szabó Erika és Szervét Tibor)

Hamartól azt a választ kapja: olyan nincs, hogy „nem lehet”, csak hogy „nem akarom”, az pedig egyenlő a felmondással.

Mindez a pökhendi, hozzá nem értő hozzáállás aztán szélsőséges példák során keresztül nyilvánul meg a komikusan ábrázolt helyzetekben: a társulatban is jelentős leépítések készülnek, a színészeknek ezért egyenként kell interjúra menniük az új igazgatóhoz, ahol el kell mondaniuk, mi az, amiben ők jobbak, mint a többiek, miért őket érdemes megtartani. A színház csapata nem zár össze az abszurd intézkedések hatására, felbukkan az is, aki saját érvényesülési lehetőségét látja a helyzetben, és azzal a lendülettel megérkezik a szexista vonal is a történetbe – hiszen egy mély dekoltazzsal még a semmivel sem törődő Hamarnál is felmerül a potenciál –, sőt saját magánjellegű érdekei védelmében az addig barátnak tekintett kolléga is elárulja a másikat. Mindez az árulás valamiért teljesen súlytalan, mintha az elszenvedője sem számítana másra.

A tanmese egyértelmű, mind a vezetés természetéről, mind az emberek önzéséről, gátlástalan önérvényesítéséről sarkos kritikát fogalmaznak meg az alkotók. A tanulságok egyébként nem csak a művészvilágra, de valóban az üzleti életre és a cégek kultúrára is érvényesek. Az analógia jó, hiszen azt mindannyian átlátjuk, milyen abszurd három színésszel a *Rómeó és Júlia* – épp annyira, mint egy vállalkozás esetében is azok a megszorítások, amit sokan a saját munkájuk során tapasztalnak meg. A probléma tehát valós, és egyre általánosabb: valószínűleg mindenki meg tud fogalmazni a saját tapasztalatai alapján olyan példát, ahol valami sokkal jobban működhetne, ha kompetens vezető hozná a döntéseket, ha azoknak szava is érvényesülne, akik a gyakorlatban végzik a feladatokat, és ha nem a mértéktelen pénzszerzés és kizsákmányolás befolyásolná a működéssel kapcsolatos döntéseket. Mókás kiszólás a kamardarabként legnagyobb részben a Thália Színház belső tereiben forgatott filmben az igazgató ötlete, amikor úgy szeretné a bevételt növelni, hogy előadások helyett inkább rendezvényhelyszínként értékesítené a teret, hiszen „azért bármennyit elkérhetünk”.

A pörgős tempóban zajló, folyamatos dialógusokkal dolgozó tévéfilm másfél óránál is rövidebb játékidője intenzíven fenntartja a figyelmet, szatirikus és kifejezetten kritikus hangvétele miatt nem a hahotázó nevetés komédiája. A bemutatott karakterek egyértelműen szimbolikusak, kapcsolataik dinamikáját nem a valóság szintjén kell értelmezni – ha elemeljük a realitás talajáról, akkor mi is „elengedhetjük” mélységük hiányát. A befejezés nem fest optimista képet: ha csak az üzlet a fontos, emberileg a másik teljesen jelentéktelennek látszik, és ha hatalom kerül valaki kezébe, az elkerülhetetlenül hatással lesz a személyiségére is. Az *Ecc-pecc* úgy kritikus története minden egyes szereplőjével, hogy nem mutat megoldást, reményt, jó példát befejezésül. Az emberek egymáson taposva jutnak egyre feljebb, önös érdekükből bárkit elárulnak, elveik könnyen hajlíthatók, kivétel nincs.

ECC-PECC – magyar, 2022. Rendezte: **Madarász Isti**. Írta: **Medveczky Balázs**. Kép: **Szöke Dániel**. Zene: **Parádi Gergely**. Vágó: **Mezei Áron**. Szereplők: **Pindroch Csaba** (Majoros), **Szervét Tibor** (Hamar), **Szabó Erika** (Éva), **Csőre Gábor** (György), **Ember Márk** (Gábor), **Gubás Gabi** (Luca). Gyártó: **Megafilm**. Forgalmazó: **Filmio**. 84 perc.

